

#NaturaAcasa

Ianuarie 2024

Soluții pentru instituirea unei economii forestiere circulare durabile, echitate socială și respectarea angajamentelor de mediu și climă asumate de România în raport cu utilizarea lemnului de foc

Dublul standard practicat în plafonarea și compensarea prețului la energia pentru încălzirea locuințelor, adică aplicarea a două seturi diferite de reguli în situații similare, a agravat nivelul sărăciei energetice și a generat o avalanșă de efecte secundare. WWF propune măsuri pentru crearea unei economii forestiere circulare durabile, pentru echitate socială și respectarea angajamentelor de mediu și climă asumate de România în legătură cu utilizarea lemnului de foc.

SCHEME DE SPRIJIN PENTRU CONSUMUL DE GAZE NATURALE, DAR NU ȘI PENTRU LEMNUL DE FOC **DUBLU STANDARD**

România a aprobat **scheme de sprijin în valoare de peste 4,5 miliarde de lei pentru consumul de gaze naturale**, în contextul creșterii prețului acestora, plătite furnizorilor de energie în baza OUG 27/2022 în perioada aprilie 2022 - iulie 2023, [arată datele](#) transmise de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE). Dacă privim situația din ultimii doi ani și luăm în calcul și energia electrică, valoarea se ridică la **20,5 miliarde RON**. Subvențiile continuă și incurajează cea mai mare creștere a prețurilor din UE!

În schimb, **pentru lemnul de foc**, al cărui cost de producție a crescut și el în paralel cu costul energiei, guvernul a **plafonat teoretic prețul**, fără să ofere subvenții, ceea ce a complicat lucrurile în loc să ajute.

În acest caz autoritățile nu au oferit compensații, transferând responsabilitatea protejării populației pe umerii comercianților care nu puteau include toate costurile reale în prețul final la vânzarea lemnului. Contrar schimbărilor preconizate, **această măsură a agravat de fapt nivelul sărăciei energetice, a îngreunat accesul populației la lemnul de foc și a generat o avalanșă de efecte secundare negative.**

Printre acestea se numără stimularea comerțului cu lemn recoltat ilegal și evaziunea fiscală, utilizarea nesustenabilă a sortimentelor superioare de lemn pentru foc și arderea lemnului proaspăt recoltat, cu umiditate mare, ceea ce a dus la creșterea emisiilor poluante.

WWF Romania

Strada Delea Nouă 36, București 030925 România. Tel. +40 213 174 996

office@wwf.ro | www.wwf.ro

DUBLU STANDARD

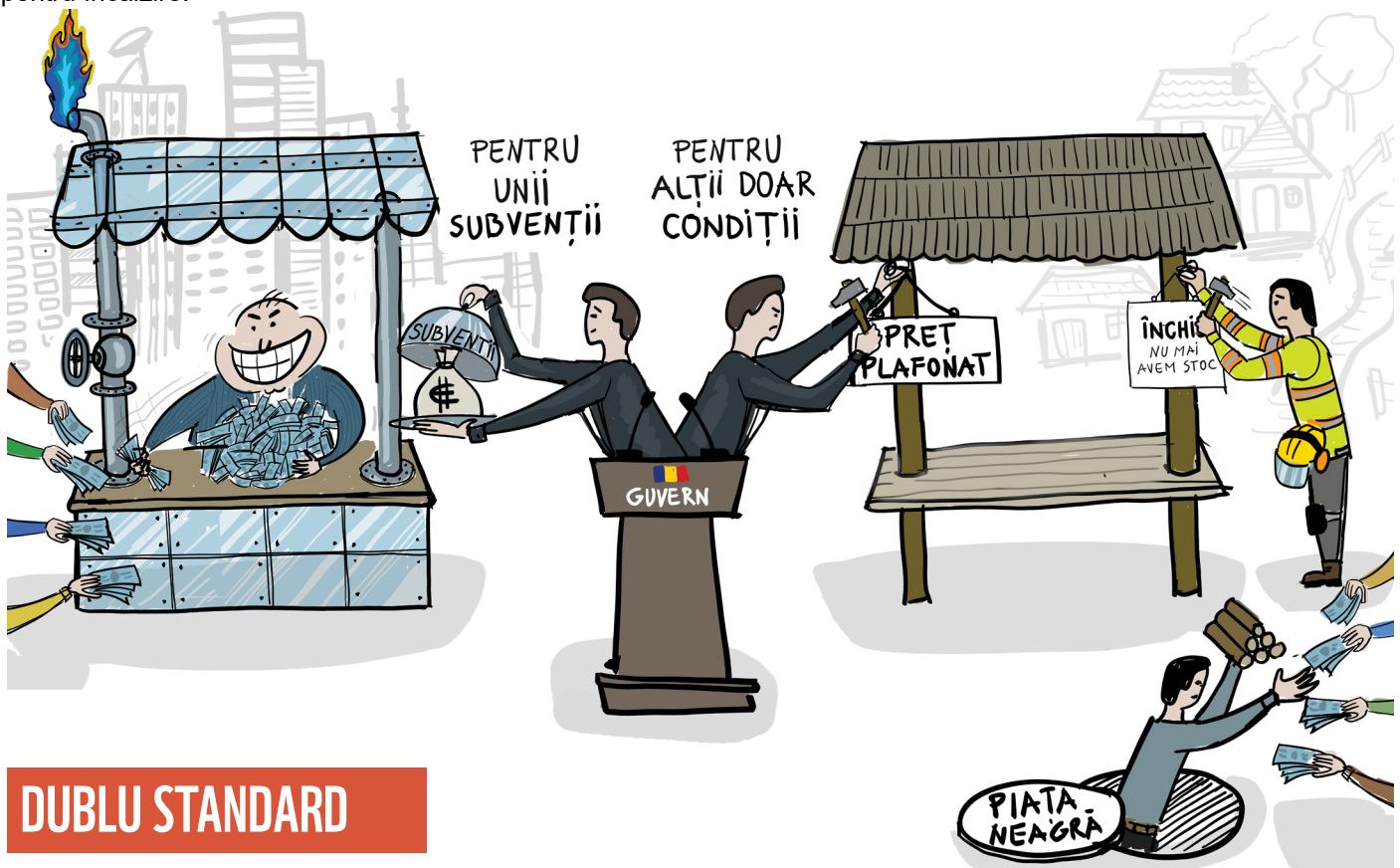
! GAZE NATURALE/COMBUSTIBILI FOSILI VS. LEMN DE FOC

! COMUNITĂȚI DIN SPAȚIU URBAN VS. RURAL

Dacă pentru utilizatorii de gaz a existat o măsură concretă de compensare a prețului, susținută de statul român, pentru utilizatorii de lemn măsura a fost o plafonare arbitrară și doar teoretică a prețului fără compensarea producătorilor /operatorilor. Aceasta a generat în realitate o dezvoltare a comerțului cu lemn de foc pe piața neagră, creșterea exportului de lemn de foc și în final, îngreunarea procesului de achiziționare a lemnului de foc la prețuri efective chiar mai ridicate.

Aproximativ 3,5 milioane de gospodării, adică peste 9 milioane de persoane, folosesc în România lemnul de foc pentru încălzire.

În mediul rural, numărul gospodăriilor care se încălzesc cu lemn este de peste 2,5 milioane și reprezintă 85% din gospodăriile înregistrate în zonele rurale. Cu toate că acestea au venituri semnificativ mai mici decât media națională, **nu li se acordă subvenții pentru încălzirea cu lemn, așa cum se întâmplă pentru încălzirea cu gaz sau pentru producerea de energie termică în sistem centralizat în mediul urban.** Atenție! Nu ne referim aici la domeniul de aplicare a legii consumatorului vulnerabil, unde sprijinul se aplică intra-devăr pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, însă din prețul deja subvenționat, după caz.

DUBLU STANDARD

! PROFITURI URIAȘE SUBVENȚIONATE DE STAT VS. COMPRIMAREA COSTURILOR REALE DE PRODUCȚIE

! CORPORAȚIILE DIN INDUSTRIA ENERGETICĂ VS. MUNCA BUTINARILOR LA PĂDURE

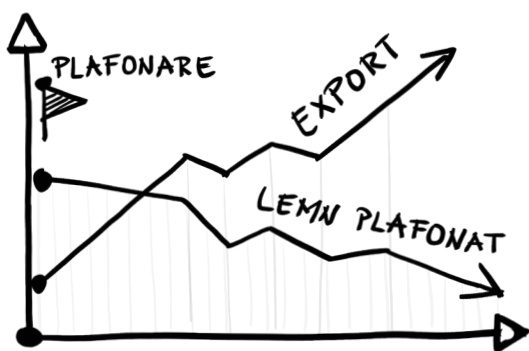
Plafonarea ar avea drept scop descurajarea speculei, nu să comprime sau să neglijeze costurile reale. Dacă, în cazul gazelor naturale, după liberalizarea prețurilor în energie s-a vorbit despre "profituri groțesti" obținute din criza energetică", (am văzut și rezultatele), în cazul lemnului de foc autoritățile au aplicat o plafonare arbitrară la un **preț care, în majoritatea situațiilor, nu acoperă nici măcar costurile reale** legate de recoltarea, prelucrarea și distribuția lemnului către beneficiar.

România a plafonat de fapt munca oamenilor. Chiar dacă lemnul din pădure ar fi fost oferit gratuit, doar cheltuielile de exploatare, prelucrare și transport pot să depășească 400 RON/mc. Operatorii nu aveau cum, în multe situații, să se încadreze în acest plafon. Prin plafonarea lemnului de foc, a brichetelor și peletilor au fost ignorate costurile directe de recoltare, prelucrare, manipulare și transport, care pot să reprezinte chiar și peste 75% din prețul lemnului de foc livrat către populație.

EFECTE SECUNDARE NEGATIVE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE COMBATEREA RECOLTĂRILOR ILEGALE, DEZVOLTAREA UNEI ECONOMII FORESTIERE SĂNĂTOASE ȘI DAUNE ADUSE MEDIULUI ȘI CLIMEI

[Am avertizat anul trecut autoritățile](#) cu privire la riscurile plafonării fără compensații a prețului lemnului de foc, iar efectele au devenit realitate:

EFECTELE ASUPRA ECONOMIEI FORESTIERE

O analiză statistică realizată de WWF România privind trasabilitatea lemnului, conform datelor înregistrate în SUMAL, arată că, doar în primele două luni de la intrarea în vigoare a ordonanței pentru plafonarea prețului la lemnul de foc pentru populație, **s-a vândut oficial cu 15% mai puțin lemn de foc** din depozite. Tot pentru aceeași perioadă, datele înregistrate în SUMAL arată că **exportul intracomunitar de lemn de foc către piața europeană a crescut cu 100%**.

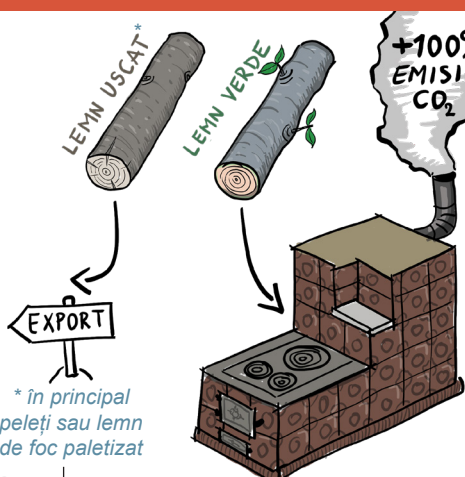
Magazinele de retail au scos de la vânzare produsele din lemn supuse plafonării fără compensație. Astfel, populația a fost constrânsă să participe la comerțul cu lemn recoltat ilegal, iar o parte semnificativă din lemn a rămas nefiscalizată. Plafonarea fără compensație a slăbit disciplina comercială prin reîncadrarea în altă sortimentație decât cea enumerată în proiect și [a revigorat comerțul cu lemn recoltat ilegal](#), acționând ca un [factor de stimulare a transporturilor ilegale](#) cu lemn de foc.

EFECTELE PENTRU POPULAȚIE

Măsura a fost justificată printr-un „înalt nivel de protecție a cetățenilor”, dar efectul a fost unul contrar. Românii care s-au încălzit cu lemn de foc [au simțit pe propria piele efectele acestei ordonanțe](#): mai puțin lemn în piață, costul real al lemnului chiar mai mare și eficiența energetică scăzută prin gradul mare de umiditate a lemnului de foc.

EFECTELE ASUPRA MEDIULUI ȘI CLIMEI

Stabilirea arbitrară a plafonului **a exclus din comerțul legal lemnul de foc uscat /zvântat aflat în depozite**, precum și peleții sau brichetele fabricate. A rămas posibilă doar achiziționarea legală **a lemnului „verde”** direct din pădure. Astfel, cei care nu au avut provizii și au fost nevoiți să cumpere lemn de foc urgent s-au încălzit cu lemn achiziționat direct din pădure, cu un conținut mare de umiditate.

Ca urmare, au putut obține un randament mai scăzut cu cel puțin 30%. Au fost deci nevoiți să ardă mai mult lemn pentru obținerea aceleiași energii termice și au generat mai multe emisii, ceea ce a dus la o poluare mai mare. Într-un final, costurile au fost mult mai mari atât pentru bugetul lor, cât și pentru sănătate și mediu.

SOLUȚII PROPUSE DE WWF ROMÂNIA

Având în vedere infrastructura energetică deficitară a României, este evident că populația, în special cea din spațiul rural, va rămâne dependentă de încălzirea cu lemn de foc cel puțin pe termen mediu. De aceea, **țara noastră trebuie să-și asume un set de măsuri** prin care să asigure o valorificare superioară a lemnului și utilizarea lui în cascadă și să pună bazele unei economii forestiere circulare durabile care să reducă sărăcia energetică, să crească eficiența energetică și să ajute la decarbonizarea și reducerea poluării aerului.

ENERGIE / FINANȚE

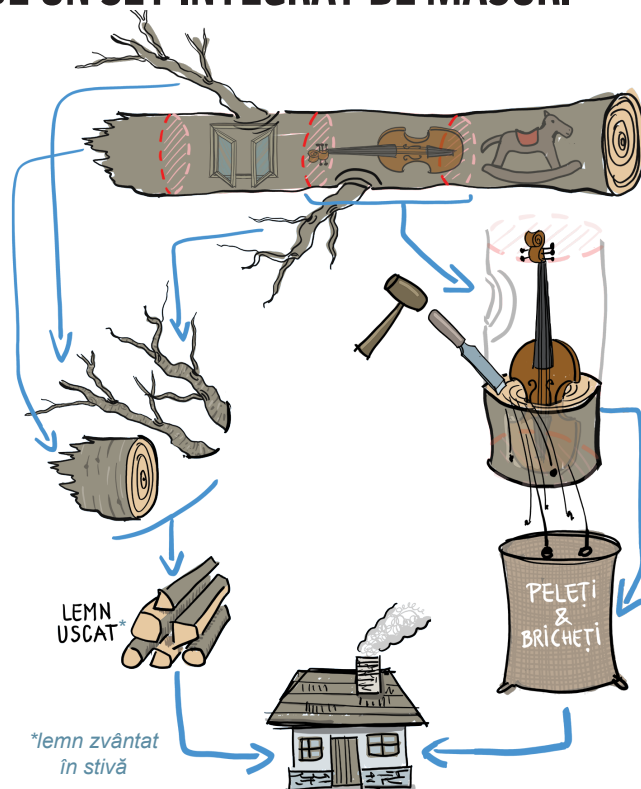
Urmând modelul practicat pentru alte surse energetice, o soluție viabilă este **compensarea costurilor inclusiv pentru lemnul de foc și a produselor derivate din lemn pentru încălzirea locuințelor**. Lemnul trebuie însă **subvenționat condiționat**, astfel încât să fie asigurată legalitatea provenienței, valorificarea superioară și utilizarea lui în cascadă, dar și să se încurajeze utilizarea lemnului uscat /zvântat sau a brichetelor/peleților. Fără să creeze distorsiuni în piață, o astfel de măsură ar garanta susținerea reală a populației, îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea responsabilă a lemnului și, nu în ultimul rând, un mediu mai curat. De asemenea, în felul acesta o întreagă piață gri a lemnului de foc nefiscalizat ar ieși la lumină și s-ar transforma într-un venit sigur la bugetul de stat, ceea ce ar reduce în mod semnificativ și comerțul cu lemn recoltat ilegal.

Finanțarea unor programe gen „**rabla pentru sobe**” sau „prima centrală pe lemn /peleți /brichete cu înaltă eficiență energetică”.

Menținerea TVA-ului redus la lemnul de foc pentru populație.

Îmbunătățirea infrastructurii de transport și distribuție a energiei necesare pentru încălzirea gospodăriilor.

UN SIMPLU AMENDAMENT LA O LEGE NU ESTE SUFICIENT, CI ESTE NEVOIE DE UN SET INTEGRAT DE MĂSURI

SILVICULTURĂ

Reforma sistemului de combaterea a recoltărilor ilegale și închiderea breșelor din SUMAL.

Instituirea unor mecanisme pentru **stimularea valorificării superioare a masei lemnoase**.

Investiții pentru înființarea unor **platforme primare și depozite de lemn** în care să se asigure condițiile pentru sortarea, prelucrarea, zvântarea/uscarea lemnului de foc înainte de valorificare.

Investiții în **infrastructura forestieră pentru îndesirea rețelei de acces prietenoase cu mediul**. În lipsa acestei infrastructuri, costul de exploatare a lemnului va rămâne ridicat și nu se va justifica economic recoltarea masei lemnoase rezultată din lucrările de îngrijire în arborete tinere. Este vorba despre un potențial de câteva milioane de metri cubi anual care nu este valorificat, iar nerealizarea corespunzătoare a lucrărilor de îngrijire are un efect negativ direct asupra rezilienței ecosistemelor forestiere în fața hazardelor naturale.

Rezolvarea blocajelor administrative din silvicultură care, în prezent, este sufocată de birocrație și de proceduri administrative inutile, dar costisitoare, care se reflectă în prețul final al lemnului.

Criterii de sustenabilitate pentru utilizarea biomasei forestiere în scop energetic care să promoveze utilizarea lemnului în cascadă.

#NaturaEAcasa

WWF România solicită autorităților și guvernului român să ia în considerare aceste soluții pentru a asigura instituirea unei economii forestiere circulare durabile, echitate socială și respectarea angajamentelor de mediu și climă asumate de România în raport cu utilizarea lemnului de foc.